

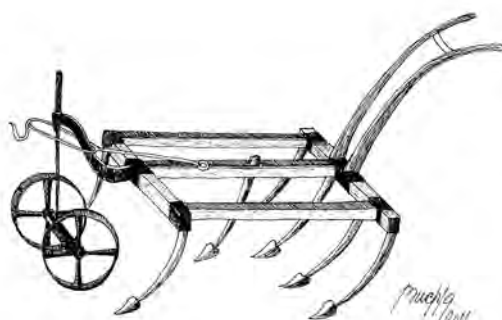
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

6 únor 2012
74. ročník

Európsky deň pre absolventov

Transfer vedomostí

**Budoucnost
odborného
školení**

Výstavy a veletrhy 2012

Erasmus pro všechny

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

VÝZNAMNÉ VÝSTAVY A VELETRHY str. 9

SALIMA
MBK
INTECO
VINEX
Brno

ZEMĚDĚLEC • JARO S KOŇMI
Lysá nad Labem

TECHAGRO
Brno

BUDOUCNOST ODBORNÉHO ŠKOLSTVÍ

II. část

Jedním s partnerů zemědělských škol je Agrární komora ČR, která se podílí na odborné přípravě k výkonu povolání a podporuje školská zařízení zřízená k tomuto účelu.

Pokračujeme v rozhovoru s paní ING. JAROSLAVOU NEKVASILOVOU, která zastupuje v Agrární komoře ČR oblast vzdělávání a poradenství, a navazujeme tak tématem na I. část uvedenu v lednovém čísle.

Mnoho absolventů odborných škol nenajde práci odpovídající oboru a úrovni vzdělávání. Co s nimi, jsme schopni jim něco nabídnout?

Od potřeby a uplatnění absolventů učňovských oborů, maturitních oborů a absolventů vysokoškolsky vzdělaných se pomalu dostávám k dalšímu bodu, o kterém jsem chtěla mluvit, a to jsou tzv. dílčí kvalifikace (*způsobilost vykonávat určitou pracovní činnost nebo více pracovních činností, které ve svém celku umožňují určité profesní uplatnění*).

Podívejme se na dílčí kvalifikace blíže...

Od 1. 8. 2007 je účinný zákon č. 179/2006 Sb. (*o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a změně některých zákonů, ve znění zákona č. 110/2007 Sb.*), nová je účast zaměstnavatelů v sektorových radách (ty stanoví požadavky na konkrétní typovou pozici a její současnou potřebu na trhu práce). Ke každé dílčí kvalifikaci (DK) jsou vytvářeny kvalifikační a hodnotící standardy, ve kterých je definováno, co by držitel dané kvalifikace měl ovládat, a co a jakým způsobem uchazeč o uznání dílčí kvalifikace musí prokázat. Chce-li tedy zájemce získat osvědčení o uznání dílčí kvalifikace, přihlásí se na zkoušku a musí splnit všechny požadavky dané hodnoticím standardem. Forma přezkoušení by měla mít stejnou úroveň v rámci celé České republiky, osvědčení je dokument s celostátní platností. Platnost má i v Evropské unii, tzn., že daná kvalifikace má v celé EU stejnou úroveň, což je potřebné i pro migraci pracovních sil.

Snažíme se, aby se dílčí kvalifikace jako nová věc dostaly do povědomí zaměstnavatelů a zaměstnanců. Potřebujeme je propojit s rámcovými vzdělávacími programy a klást tak větší důraz na praktické vyučování a na odbornou praxi. Dílčí kvalifikace jsou průlomová záležitost, poprvé mají zaměstnavatelé nástroj, jak si říci, co potřebují, aby jejich pracovník uměl.

Jaký je postup při tvorbě dílčích kvalifikací?

Dílčí kvalifikace připravujeme v pracovní skupině. Náš podklad jde ke strvzovatelům, tj. další skupina asi pěti lidí, kteří návrh odborně posoudí a předají sektorové radě. Její představitel společně s dalšími asi deseti odborníky musí návrh schválit – vzniká při tom potřebná diskuze, protože standard musí být pro všechny. Po odsouhlasení se podstupuje podklad ministerstvu zemědělství, tam se opět sejdou odborné útvary, diskutuje se, připomínky se zpátky zapracovávají. Po tomto kroku ministerstvo zemědělství návrh pošle ministerstvu školství a to

jej s konečnou platností schválí. Z toho vyplývá, že k dílčím kvalifikacím se postupně vyjadřuje kolem 30 odborníků, a to už umožňuje nastavit dobrou kvalitu. Naše připomínky mohou vzniknout i na základě praktických zkušeností, které získáme při návštěvách u zkoušek z dílčích kvalifikací. Při nějaké výrazné nespokojenosti se DK vrátí zpátky do sektorové rady. Počítáme i s průběžnou revizí dílčích kvalifikací.

Pro obor zemědělství je v současné době zpracováno 45 dílčích kvalifikací, pro obor lesnictví šest. Do konce listopadu 2011 je v resortu zemědělství přezkoušených 379 kvalifikací. V rámci Národní soustavy kvalifikací dle zák. 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání bylo realizováno celkem více než 23 000 zkoušek.

Jak je vidět, Agrární komora dílčím kvalifikacím „dává zelenou“!

Přes dílčí kvalifikace bychom mohli řešit i problém s maturanty, kteří nesložili maturitní zkoušku. Je „hrozné“, když někdo 4 roky chodí do školy a po čtyřech letech nemá žádné osvědčení, že studium absolvoval. Takový člověk je vlastně úplně nevzdělaný, není ani vyučený, což je docela tvrdá realita. Formou dílčích kvalifikací bychom jim chtěli pomoci, mohou se potřebnou činnost doučit a získat osvědčení. Dílčí kvalifikace pomůže i zaměstnavatelům, protože dostanou kvalifikovanou pracovní sílu, kterou nemají, a po které volají. Zaměstnavatelé nebudou muset s držiteli příslušného osvědčení absolvovat zaškolení a budou vědět, že člověk, který s osvědčením o uznání dílčí kvalifikace přijde, opravdu konkrétní úroveň znalostí a dovedností má.

Dílčí kvalifikace samozřejmě není vhodná jenom pro maturanty, ale také pro vysokoškoláky, kteří nenajdou uplatnění ve svém oboru. Vhodná je rovněž pro studující, kteří absolvují počáteční vzdělávání (středoškolské, vysokoškolské), ale nakonec zjistí, že zvolenou profesi nechťejí dělat, zláká je vykonávat činnost úplně jinou. Dílčí kvalifikace mohou využít i starší lidé, kteří vystudovali nějakou školu, ale nakonec nastoupili mimo svůj obor. Svou práci vykonávají např. už 20, 30 let, ale do dneška nemají žádný „papír“, žádné osvědčení. Do budoucna by se uvedený systém měl odrazit i ve finančních prostředcích, v odměně, kterou pracovník získá. Využitelnost dílčích kvalifikací je docela velká, zmíněné možnosti by mohly zajímat široké spektrum lidí.

Systém se rozbíhá, funguje. Jako nová věc vypadá poměrně složitě, ale po hlubším seznámení zjistíte, že má řadu výhod pro zaměstnavatele i pro pracovní sílu. A proto doufáme, že zákon č. 179/2006 Sb. přispěje k větší flexibilitě, připravenosti a uplatnitelnosti občanů na trhu práce.

A jaké v tomto směru vidíte využití pro školy?

Se školami jsme v kontaktu, spolupracujeme s nimi. Ty školy, které se o zmíněnou problematiku zajímají, ji znají. Ale někde soustavu dílčích kvalifikací berou jako konkurenci. Základní nepochopení je v tom, že školy mají na starosti počáteční vzdělávání, ale dílčí kvalifikace náleží do dalšího vzdělávání. O dílčí kvalifikace se zajímají lidé, kteří by se stejně už do školy nevrátili.

Tím nechci říci, že kurzy, které školy pro celoživotní vzdělávání dospělých dělají, by nebyly dobré, ale dílčí kvalifikace mají dnes tu výhodu, že jsou navázány podle zákona č. 179 z roku 2006 Sb. na tzv. rekvalifikace. Každý rekvalifikační kurz vyhlášený úřadem práce musí být vyučován a zkoušen podle kvalifikačního a hodnotícího standardu. To je velká výhoda oproti

minulosti, kdy jsme byli s rekvalifikačními kurzy nespokojeni – chyběla jim často odbornost. Proto vazbu dílčích kvalifikací a rekvalifikačních kurzů považujeme za velmi dobré spojení.

Znovu opakuji, dílčí kvalifikace jako další vzdělávání pro školy neznamenaají žádnou konkurenci. Určitá souvislost se školním vzděláváním je v tom, že my bychom chtěli, aby rámcové vzdělávací programy (RVP) byly ovlivněny úrovní dílčích kvalifikací, nebo aby se penzum dílčích kvalifikací „překlopilo“ do RVP. Rámcové vzdělávací programy se uplatňují na školách už tři roky a formou školských vzdělávacích programů jsou upraveny pro podmínky dané školy. Po 4 letech bude docházet k revizi vzdělávacích programů a naší snahou je, aby se požadavky pro danou dílčí kvalifikaci odrazily i ve vzdělávacích programech. Tzn., aby školy vychovávali absolventy, kteří najdou uplatnění na trhu práce.

BUDOUCNOST LESNICKÉHO ŠKOLSTVÍ

– výchova a vzdělávání v manažerské strategii

Život kolem nás nám každodenně přináší řadu nových poznatků, seznamuje nás s novými a novými metodami práce, což se všechno musí projevovat i v počátcích formování osobností studentů lesnických – samozřejmě i nelesnických škol.

Předmětové osnovy, různá vzdělávací curricula ale za požadavky doby často pokulhávají a měla by přijít včasná náprava. Můj článek zaměřuji do jednoho z nutných budoucích oborů, který je zacílen do oblasti komunikace, komunikačních procesů, kde jedním z nejdůležitějších atributů jsou lesy a následně celé lesní hospodářství ve vztahu k manažerské strategii.

Oblast sledování komunikace, metody její realizace mezi účastníky jsou již starého data. Poslední výraznější snahy byly v dobách, kdy mezi předměty se objevoval název řízení pracovních procesů a jeho následné modifikace. Ovšem obsah byl zcela jiný a pro soudobou situaci naprosto nedostačující. Dnešní absolventi musí dokázat pružně reagovat ve svých odpovědích nejen na povinné zkoušení pedagogů, či zvědavé a často záludné dotazy novinářů a medií, ale co opravdu musí, je každodenní vysvětlování, zodpovídání dotazů, uvádění vhodných příkladů atd. nejen mladé nové generaci, ale zejména širokým vrstvám obyvatelstva kolem nás.

Při výuce na lesnických školách bychom neměli zapomínat třeba na manažerské motivační strategie, protože ne každý odborník je zároveň dobrým manažerem, který umí motivovat své podřízené. Jinou oblastí je nákup na internetu, prodej přes obchodní zástupce a další faktory ovlivňující manažerská rozhodnutí, které si mohou pedagogové vybrat podle svých možností.

Manažerské strategie nebo rozhodnutí musí počítat i s určitou tolerancí vůči lidským chybám. Císař František Josef o chybách řekl: „Existují dva druhy chyb, které lidé dělají. Je-

den je chyba z neznalosti a druhý je chyba z nedbalosti. Člověk, který chyboval z prvního důvodu, tomu by mělo být poskytnuto vedení a vzdělání a odpuštění chyby. Ale v druhém případě by chyba měla být přísně potrestána. Protože když někdo ví, jak má postupovat, ale něco neudělá, nebo zapomene, je to projevem nezodpovědnosti a lhostejného přístupu k věci.“

Konfucius jednou řekl: „Člověk má tři cesty, jak moudře jednat. Přemýšlením – nejušlechtilější cesta. Napodobováním – nejlehčí cesta. A třetí, vlastní zkušeností, ta je nejtěžší.“ Škola by měla v sobě obsahovat všechny tyto tři cesty.

Dr. Ing. Eugen Král, CSc., emeritní profesor ČLA Trutnov

Použitá literatura je k dispozici v redakci nebo u autora článku.

„NIE SI SÁM“ – ZDRAVIE V ŠKOLÁCH 2011

Rozvojový projekt financovaný Ministerstvom školstva SR

Cieľom rozvojového projektu bolo uľahčiť prechod žiakov zo základnej školy na strednú, predísť rizikovému správaniu žiakov, rozvíjať ich komunikačné schopnosti, ovplyvniť podmienky klímy vo vznikajúcom kolektíve a poukázať na správnu orientáciu v hodnotách.

Cieľovou skupinou boli žiaci I. ročníkov (50 žiakov), ktorí prichádzajú do nového prostredia a nového kolektívu, ťažko zvládajú situáciu prechodu zo základnej školy na strednú školu. Je oveľa viac učiva, kladú sa na nich vyššie nároky zo strany učiteľov. Pri stupňovaní problémov nastáva situácia, že žiak sa uzavrie, dôjde k vyhrocujúcej situácii jednotlivca, ktorý už nie je schopný ju sám zvládnuť.

Rozhodli sme sa uľahčiť tento prechod aj pre žiakov, aj pre triedneho učiteľa a v rámci rozvojového projektu, ktorý bol financovaný Ministerstvom školstva SR, sme navrhli realizáciu „adaptačného kurzu“, ktorý sa uskutočnil v mimoškolskom prostredí. Pre žiakov sme pripravili rôzne aktivity na vzájomné spoznávanie sa a formovanie nového kolektívu. Výsledkom je dôvera v kolektíve, samostatnosť, otvorenosť. Žiak bez zábran vie požiadať o pomoc svojich rovesníkov, triedneho učiteľa i ostatných vyučujúcich.

Úspešnosť projektu sme si overili anonymne vyplneným dotazníkom, kde všetci účastníci kladne hodnotili všetky aktivity počas trvania projektu. Plánujeme zúčastnené kolektívy monitorovať počas celého štúdia v prospechu i dochádzke do školy. Vždy na začiatku školského roka vyplnia dotazníky, ako trávili voľný čas počas prázdnin i ako sa na kolektív do školy tešili.

Tuto cestou chceme poďakovať Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR za pridelené finančné prostriedky v rámci rozvojového projektu ZDRAVIE V ŠKOLÁCH 2011, ktorými sme zabezpečili realizáciu uvedeného projektu.

Ing. Jarmila Tatarková
SOŠ ekonomická Spišská Nová Ves

TRANSFER VĚDOMOSTÍ Z RESORTNÍHO VÝZKUMU DO PRAXE

Problematika transferu vědomostí z resortního výzkumu do praxe byla hlavním tématem semináře, který se uskutečnil 15. prosince 2011 ve Výzkumném ústavu živočišné výroby, v.v.i.

Cílovou skupinou této akce, kterou ve spolupráci s odborníky z Uhřetěvsi připravili pracovníci oddělení vzdělávání Ústavu zemědělské ekonomiky a informací, Praha, byli učitelé odborných předmětů na středních školách zařazených do vzdělávací základny ministerstva zemědělství.

Téměř 40 účastníků semináře seznámili pracovníci VÚŽV s činností tohoto ústavu a poskytli jim také informace o řešených výzkumných úkolech a o možném využití jejich závěrů pro praxi. PROFESOR JAROSLAV PETR ve své přednášce zmínil problematiku produkce embryí in vitro, nové postupy konzervace biologického materiálu (například s využitím sirovodíku) a další perspektivní biotechnologické postupy. ING. STANISLAV STANĚK hovořil o výzkumu chovného prostředí, technologií a welfare v chovu hospodářských zvířat. V rámci semináře

s příspěvkem o výsledcích a přínosech projektů mezinárodní spolupráce vystoupila ING. LENKA FIŠEROVÉ z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací a s prezentací o způsobech transferu vědeckých poznatků do praxe prováděném Výzkumným ústavem rostlinné výroby, v.v.i., seznámila přítomné MGR. ING. MARTINA EISELTOVÁ.

Přidanou hodnotou byly metodiky pro praxi a metodické listy, které si účastníci semináře odnesli a budou je využívat ve výuce odborných předmětů na svých školách. Se zájmem zástupců celkem 15 odborných škol, kteří se semináře v Uhříněvsi zúčastnili, se setkala exkurze na farmy účelového hos-

podářství VÚŽV v Královicích a Netlukách, kterou připravil a zasvěceným výkladem provázel garant celé akce ING. MOJMÍR VACEK.

K radosti nás organizátorů byli všichni účastníci s přednáškami a s odbornou exkurzí spokojeni. Svědčí o tom i zájem ze strany přítomných zástupců škol o obdobné akce, např. v podobě „odborného školního výletu“, kterých by se mohli zúčastňovat jejich žáci. O tom, že výzkumné ústavy o spolupráci se středními školami mají zájem, svědčí např. nabídka Výzkumného ústavu rostlinné výroby, který nabízí žákům odborných škol praxi ve svých výzkumných provozech. Zajímavé nápady na možnou spolupráci mezi školami a výzkumáky zazněly i při neformálních diskusích, kdy si učitelé postěžovaly, že nemají dostatek fotografií a krátkých videoklipů současné zemědělské techniky a technologických postupů, které pro přípravu vyučovacích hodin nezbytně potřebují.

V příštím roce se oddělení vzdělávání ÚZEI pokusí zorganizovat obdobnou akci, tj. setkání učitelů odborných škol a vědců na půdě Výzkumného ústavu rostlinné výroby v Praze Ruzyni. Pokud máte i Vy, čtenáři tohoto příspěvku, nějaký zajímavý nápad či návrh na to, jak zlepšit komunikaci a spolupráci mezi resortními odbornými školami a výzkumnými ústavem, dejte nám o tom vědět, pokusíme se Vaše podněty realizovat.

Ing. Petr Hienl, ÚZEI Praha

INFORMAČNÍ SERVIS ZASTOUPENÍ EVROPSKÉ KOMISE

Nástupní platy učitelů v Evropě nejsou atraktivní

Téměř ve všech evropských zemích jsou hrubé základní nástupní platy učitelů nižší než HDP na obyvatele a s výjimkou několika členských států EU se za celou jejich kariéru nezvýší ani na dvojnásobek. Taková jsou hlavní zjištění zprávy, která srovnává platy učitelů a ředitelů státních škol ve 27 členských státech EU, na Islandu, v Lichtenštejnsku, Norsku a Turecku. Údaje jsou za školní rok 2009/2010 a pokrývají předškolní až vyšší střední vzdělávání. Podle dostupných údajů a bere-li se v potaz jak výše platů, tak i další příplatky, jsou v Evropské unii nejlépe placeni učitelé v Lucembursku, Dánsku a Rakousku. Nejhůře jsou učitelé placeni v Bulharsku a Rumunsku. V členských státech EU je v současné době zaměstnáno celkem šest milionů učitelů.

Zpráva ukazuje, že hrubé základní nástupní platy učitelů jsou nižší než HDP na obyvatele ve všech zemích s výjimkou Německa, Španělska a Portugalska. Pouze ve třech zemích (Kypr, Portugalsko a Rumunsko) mají učitelé šanci, že se jejich základní plat v průběhu kariéry zdvojnásobí. Nicméně i v těchto zemích trvá postup na vrchol platového žebříčku více než 20 let.

Ve většině evropských zemí mají učitelé kromě základního platu řadu dalších příplatků, avšak pouze polovina zemí poskytuje učitelům zvláštní příplatky za další odbornou kvalifikaci a vynikající pedagogickou práci.

Tuto zprávu vypracovala síť Evropské komise Eurydice. Tato síť poskytuje informace a analýzy systémů školství a školských politik evropských zemí. Od roku 2011 se skládá z 37 oddělení ve všech 33 zemích, které se účastní programu celoživotního učení EU (členské státy EU, Chorvatsko, Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko a Turecko). Tuto síť koordinuje a řídí Výkonná agentura EU pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast se sídlem v Bruselu, která vypracovává studie a poskytuje řadu různých zdrojů online.

Jsou programy „Mléko do škol“ a „Ovoce do škol“ účelné?

Cílem programů Evropské unie „Mléko do škol“ a „Ovoce do škol“ je podpořit zdravé stravování dětí tím, že budou konzumovat mléčné výrobky a ovoce a zeleninu, a přispět ke zlepšení trhu s těmito výrobky.

V rámci programu „Mléko do škol“ se členskými státy poskytují granty na prodej mléčných výrobků školákům za sníženou cenu již od roku 1977, zatímco distribuce v rámci programu „Ovoce do škol“ začala teprve nedávno, ve školním roce 2009/2010. EU na tyto dva programy nyní vyčleňuje roční rozpočet ve výši 180 milionů EUR.

V rámci auditu výkonnosti provedeného Evropským účetním dvorem (EÚD) se posuzovala účelnost obou programů, především to, zda má podpora EU přímý dopad na spotřebu příjemců a zda je pravděpodobné, že programy splní své vzdělávací cíle a ovlivní budoucí stravovací návyky.

Auditoři dospěli k těmto závěrům:

- Program „Mléko do škol“ je značně neúčelný a má velmi malý dopad, protože je z velké části zatížen efektem mrtvé váhy, tj. dotované výrobky by ve většině případů buďto byly stejně součástí školního stravování, nebo by si je příjemci zakoupili sami i bez podpory. Tento efekt je ještě posílen neexistencí nástroje pro zaměření pomoci na přednostní potřeby.
- Vyhlášené vzdělávací cíle nejsou dostatečně zohledněny v koncepci a provádění programu.
- I když na definitivní hodnocení účelnosti programu „Ovoce do škol“ je ještě příliš brzy, má díky své koncepci lepší vyhlídky na splnění svých cílů. Některá řešení uplatněná v programu „Ovoce do škol“ by mohla být zvážena jako možné způsoby, jak zlepšit účelnost programu „Mléko do škol“.

EÚD předkládá řadu doporučení, především pro program „Mléko do škol“. Má-li program pokračovat, bude třeba provést důkladné reformy, aby se odstranily zjištěné nedostatky. Měl by se zvážit model bezplatné distribuce mimo jídelny se zaměřením na populaci vymezenou podle skutečných výživových potřeb. Dále by se měla posoudit role a význam doplňkových vzdělávacích opatření. Oba programy by rovněž měly být více koordinovány a mělo by mezi nimi být více synergií, aby k otázkám v oblasti výživy přistupovaly harmonizovaně a byly řízeny efektivně.

Erasmus pro všechny

Až 5 milionů osob, což je téměř dvakrát více než doposud, může dostat příležitost studovat nebo se připravovat na povolání v zahraničí díky stipendiu Erasmus pro všechny (Erasmus for All), novému programu EU v oblasti vzdělávání, odborného vzdělávání, mládeže a sportu, který koncem roku navrhla Evropská Komise. Budou mezi nimi téměř 3 miliony vysokoškolských studentů a studentů odborného vzdělávání. Studenti řádného magisterského studia budou moci využít také nový systém záruk za půjčky vytvořený ve spolupráci se skupinou Evropské investiční banky. Sedmiletý program Erasmus pro všechny, jehož celkový rozpočet činí 19 miliard eur, má být zahájen v roce 2014.

„Erasmus pro všechny“ navržený Komisí umožní mj.:

- vysokoškolským studentům získání stipendia pro vzdělávání a odbornou přípravu v zahraničí;
- učitelům, školitelům a pracovníkům s mládeží získat stipendium pro vyučování nebo školení v zahraničí;
- mladým lidem absolvovat stáž u společností v zahraničí;
- studentům v magisterském programu využít záruku na půjčku pro financování studia v zahraničí;
- mladým lidem vykonávat dobrovolnickou činnost v zahraničí nebo se zúčastnit výměnných programů pro mládež;
- institucím působících ve vzdělávání, odborné přípravě nebo v oblasti aktivit pro mládež navázat „strategická partnerství“ k výměně zkušeností a know-how;

„Erasmus pro všechny“ sjednotí všechny současné programy EU a mezinárodní programy v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu a nahradí sedm stávajících programů jedním. To povede ke zvýšení efektivity, snazšímu podávání grantových žádostí a také k odstranění roztržitosti a překrývání programů.

Znepokojivě ubývá sladkovodních ryb, měkkýšů a rostlin

Evropské přírodní dědictví se znepokojivě zhoršuje. Na základě evropského červeného seznamu, jenž je součástí červené listiny ohrožených druhů Světového svazu ochrany přírody (IUCN Red List of Threatened Species), byl posouzen stav značné části evropských původních živočichů a rostlin. Podle tohoto posouzení se velká část měkkýšů, sladkovodních ryb a cévnatých rostlin nyní octla v kategorii ohrožených druhů.

Do kategorie cévnatých rostlin náleží planě rostoucí příbuzné druhy plodin, které mají zásadní význam pro zajišťování potravin, často jsou však z hlediska ochrany považovány za méně významné. Kriticky ohrožený druh Beta patula je blízkým planě rostoucím druhem příbuzným pěstovaným druhům řepy a důležitým genetickým zdrojem pro posilování virové rezistence. Dalšími plodinami, které vykazují vysoký stupeň ohrožení, jsou cukrová řepa, pšenice, oves a hlávkový salát, jež patří mezi ekonomicky významné evropské plodiny.

Evropský červený seznam je sestaven za použití stejných kritérií jako červená listina ohrožených druhů Světového svazu ochrany přírody, avšak omezený na Evropu. Sleduje stav ochrany přibližně 6 000 evropských druhů (savců, plazů, obojživelníků, sladkovodních ryb, motýlů, vážek a vybraných skupin brouků, měkkýšů a cévnatých rostlin). Určuje druhy, které jsou ohrožené vyhynutím na regionální úrovni, aby mohla být přijata ochranná opatření ke zlepšení jejich stavu.

Modernizace směrnice o uznávání odborných kvalifikací v celé Evropě

V mnoha členských státech ubývá obyvatel v produktivním věku, a proto se předpokládá, že do roku 2020 se poptávka

po vysoce kvalifikovaných lidech zvýší o více než 16 milionů pracovních míst. Má-li se Evropa s touto poptávkou vypořádat, je třeba nedostatek pracovních sil zaplnit – například prostřednictvím mobilních a vysoce kvalifikovaných odborníků z jiných členských států EU. Mohou být klíčovým zdrojem růstu, ale jen tehdy, pokud mohou snadno přejít tam, kde jsou volná pracovní místa. Jejich kvalifikace však musí být v EU uznávána rychle, jednoduše a spolehlivě. Návrh si klade

za cíl zjednodušit pravidla mobility odborníků v rámci EU. Pro všechny profese, které projeví zájem, bude k dispozici evropský profesní průkaz, jenž uznávání kvalifikací usnadní a zrychlí.

V návrhu je například dále jednodušší a rychlejší uznání kvalifikace, lepší přístup k informacím o uznávání odborných kvalifikací, zavedení společných rámců odborné přípravy a společných zkoušek...

■■■■■ EURÓPSKY DEŇ PRE ABSOLVENTOV V NITRE

Pod týmto názvom sa ukrýva už 3. ročník úspešného podujatia organizovaného informačným centrom Europe Direct v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre.

Nezamestnaní absolventi vysokých škôl, ktorí sú vedení v evidencii Úradu práce, sa stretli s odborníkmi 8. decembra 2011 na Agroinštitúte Nitra, ktorý je zároveň hostiteľskou organizáciou spomínaného centra Europe Direct. Mladí ľudia, ktorí sa akcie zúčastnili, ukončili vysokoškolské štúdium v predchádzajúcom akademickom roku a majú záujem a odhodlanie ísť pracovať aj mimo územia Slovenskej republiky.

I keď je práca v zahraničí stále prestížna, zaujímavá práca sa hľadá čoraz ťažšie a dlhšie. Nezriedka sa stáva, že mladí ľudia nemajú potrebné informácie a následne sa dostávajú do ťažkostí. Práve akcia „Európsky deň pre absolventov“ poskytla účastníkom komplexný balík informácií. Dozvedeli sa o službách Informačného centra Europe Direct, o možnosti získania užitočných informácií o Európskej únii, o možnostiach hľadania zamestnania v európskych inštitúciách.

Práca v inštitúciách je náročná na dobrú znalosť cudzieho jazyka, ale na druhej strane poskytuje motivujúce pracovné prostredie a ohodnotenie. Absolventi sa zoznámili so stránkou Úradu pre výber pracovníkov (EPSO – European Personnel Selection Office) http://europa.eu/epso/index_en.htm a základnými krokmi pre získanie práce, ktorými sú vytvorenie osobného účtu na tejto stránke, zaslanie životo-

pisu a sledovanie aktuálnych výziev a vyhlásení výberových konaní. Prostredníctvom siete EURES (Európske služby zamestnanosti) boli informovaní o voľných pracovných miestach v EÚ a postupoch ich vyhľadávania. Poradkyňa EURES Ing. Cibulová poskytla veľmi cenné a praktické rady, na čo si dávať pozor pri hľadaní práce v zahraničí, ale zároveň na čo nezabúdať pri návrate na Slovensko. Občania majú možnosť využívať služby poradcov EURES vo všetkých členských krajinách.

Súčasťou tohto podujatia boli prezentácie zamestnancov zdravotnej a sociálnej poisťovne. Zaujímavo a prakticky informovali mladých ľudí o spôsobe spolupráce s obidvomi inštitúciami, o postupoch a vybavovaní potrebných dokladov pri odchode zo Slovenska a pri návrate späť, aj o podmienkach nároku na dávku v nezamestnanosti. Tieto prezentácie sa stretli s pozitívnym ohlasom pre ich konkrétnosť a praktické rady, ktoré môžu pomôcť predísť komplikáciám pri hľadaní práce v krajinách EÚ.

Celé podujatie sa nieslo vo veľmi priateľskom duchu. Účastníci využili čas aj po skončení akcie a zaujímali sa o ich konkrétnu situáciu. Organizátori a aj prednášatelia sa už tešia na konanie ďalšieho ročníka, kedy budú môcť svoje vedomosti poskytnúť ďalším účastníkom Európskeho dňa pre absolventov.

Tatiana Kobidová, Vladimíra Ašverusová, Europe Direct Nitra
Zuzana Gališinová, ÚPSVR Nitra

ZRUŠENÍ DOTACÍ V CELÉ EU BYCH JEDINĚ ZATLESKAL

České zemědělství se dostalo do krizového stavu.

Zcela nesmyslně je 900 tisíc hektarů zemědělské půdy zbytečných, zpracovatelé mají nedostatek masa a rozdíl mezi jeho vývozem a dovozem činí minus 13 miliard korun. Přitom návrh Společné zemědělské politiky, tak jak jej nedávno definoval zemědělský komisař EU Dacian Ciolos, by současný stav jen prohloubil. Je tady ale velká šance tento návrh změnit.

O co ale hlavně jde nám všem, zemědělcům evropské sedmadvacítky bez rozdílu. Návrh reformy má zásadní vady. Za prvé má velmi málo společného s odborností. Co je odborného na tom přestat z ekologických důvodů obdělávat sedm procent půdy, když už ani Evropská unie není soběstačná v potravinách, když je na světě sedm miliard lidí, a když se Spojené státy potýkají se stejnými problémy? Reforma je čistě politická záležitost, stejně jako byla dříve Rada vzájemné hospodářské pomoci. To není jen můj názor. Zastává ho 99 % představitelů nevládních agrárních organizací evropské úrovně a drtivá většina ministrů zemědělství.

To, co jsem slyšeli z úst komisaře, je úlitba buď krajní zelené lobby nebo Světové obchodní organizaci, kde hrají první housle Spojené státy. Takže se možná jedná o tlak na snížení zemědělské produkce v Evropě a otevření dveří pro další produkci Spojených států. Zatímco USA mobilizuje své výrobní zdroje, Evropa připravuje systém neobdělávání sedmi procent půdy.

Je tu ale i nešťastná dotační politika. Kdyby se dotace zrušily všem zemím, bylo by to jen dobře. Žijeme v EU, kde je společná zemědělská politika i takto nastavený dotační systém.

Musíme se proto dožadovat alespoň spravedlivých dotací, stejných pro všechny a ne, aby dál byly zvýhodněné jen staré země Evropské unie. Na veřejnost se pak i tak dostávají jen zkreslené zprávy a čísla, kolik zase za loňský rok dostali čeští zemědělci na podporách. Kdo se ale nad těmito čísly podivuje, tak bych mu doporučil, aby do té rovnice dosadil i druhou část a spočítal, kolik je ze zemědělství odváděno do státního rozpočtu. Kdyby to spočítal, zjistil by, že zemědělci dostávají méně dotací, než kolik vracejí zpátky do státního rozpočtu. To, co teď napíšu, není populismus, ale holý fakt. Kdyby se úplně zrušily dotace v rámci EU, já budu první, kdo tomu zatleská. Kdyby se totiž dotace zrušily, pak by se teprve ukázalo. Jenže je ztráta času se touto myšlenkou zabývat. Je to utopie, jelikož Francie a Německo zrušení dotací nikdy nedovolí.

Svou úvahu zakončím tím, čím jsem začal, potravinovou bezpečností. Nemáme se čeho obávat v tom smyslu, že by některé potraviny nebyly. Potraviny tady budou vždycky, protože jsme součástí velkého evropského trhu. Problém je, že se objem zemědělské produkce rok od roku snižuje. Dříve jsme chybějící potraviny v pohodě dovezli. Tato doba ale skončila proto, že máme slabší korunu než dříve. Tudíž dovozy potravin budou dražší. Zároveň jsou tu obory jako chov prasat, kde je katastrofální nedostatek suroviny. Zpracovatelům se například stává, že přijde týden a oni mají skutečně nedostatek masa. Obávám se proto, že potraviny sice budou, ale za jiné ceny.

Ing. Jan Veleba, prezident Agrární komory ČR

10. ROČNÍK SOUTĚŽE ŽÁKŮ TESAŘ 2012

Cech klempířů, pokrývačů a tesařů ČR vyhláší soutěž odborných dovedností žáků učebního oboru tesař

Soutěž se koná pod záštitou hejtmána Královéhradeckého kraje

ve dnech 14. – 16. února 2012 v Jaroměři

Národní kolo soutěže se uskuteční v areálu Střední školy řemeslné Jaroměř a zúčastní se jí nejlepší žáci oboru tesař z celých Čech. Soutěž se skládá z teoretické a praktické části. Zručnost žáků bude moci sledovat i široká veřejnost, a to dne 15. února v areálu truhlářských dílen na Husově ulici v Jaroměři.

Slavnostní vyhlášení výsledků se uskuteční 16. února dopoledne v zasedací místnosti Královéhradeckého krajského úřadu v Hradci Králové.

Na soutěžící, hosty a všechny návštěvníky se těší organizátor soutěže – Střední škola řemeslná Jaroměř.

CO PAMATUJE STROM A LIDÉ ZAPOMNĚLI?

Výstava v Národním zemědělském muzeu Praha

Národní zemědělské muzeum Praha zahájilo k Mezinárodnímu roku lesů v loňském roce spolupráci se státním podnikem Lesy ČR svůj zatím nejrozsáhlejší výstavní projekt v historii muzea v Praze na Letné.

Jeho základní částí je výstava „Co pamatuje strom a co lidé zapomněli“, která je situována do velkého sálu v prvním patře muzea. Návštěvník prochází kmenem stotřicetiletého smrku, v němž se může v decennálních sekvencích pohybovat po časové ose a seznamovat se s historií vybraných lesnických oborů. Výstava prezentuje laické i odborné veřejnosti srozumitelným a zajímavým způsobem lesní hospodářství v historickém kontextu vlastnictví lesů, legislativy, ale také potřeby zajištění produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa. Jedním z cílů vý-

stavy je objasnit a zdůraznit význam lesů a trvale udržitelného obhospodařování lesů včetně jejich ochrany. Důraz je kladen i na vysvětlení generačního přesahu obhospodařování lesů.

Výstava prezentuje 7 základních témat:

- Lesní hospodářství (Počátky hospodaření v lese; Proč máme lesní hospodářství?; Co je pro lesní hospodářství důležité?)
- Nástroje lesního hospodářství (Lesnické instituce a státní správa lesů; Lesnické školství; Lesní zákon; Lesnická politika)
- Pěstování lesa (Semenářství; Lesní školky; Rudolf Hacker; Péče o kulturu a ochrana lesa)
- Lesní těžba (Zpřístupnění lesa a lesní dopravnictví; Technologie těžby dřeva, Objem těžby dřeva)
- Flora a fauna českých lesů (Introdukce dřevin; Introdukovaná a vyhynulá zvěř; Objem lovu; Myslivost a pytláctví)
- Hospodářská úprava lesů (Historie lesních hospodářských plánů; Taxační práce; Zařizovací kanceláře; Výstupy hospodářské úpravy lesů)

- Komu patří les a kdo v něm hospodaří? (Komu patřil les a kdo v něm hospodařil?; Státní lesy – LČR; Současná struktura vlastníků lesů)

Součástí projektu je rovněž interaktivní venkovní expozice lesoparku s naučnou stezkou „O stromech a o lese“ umístěná v muzejním dvoře vedle malé muzejní farmy. Představuje (i nejmenším návštěvníkům) zajímavosti o lesních stromech, plodech, dřevu, nabízí k aktivitám hmatovou zahradu, labyrint, posed, lesní chrám, ale i např. pěknou ukázkou zahradního hnízdiště pro včely samotářky, čmeláky a další živočichy.

V nově otevřených prostorách muzea na třetím patře jsou instalovány dvě doprovodné výstavy, o kterých jsme už informovali v lednovém čísle, a to „Staletí mysliveckých a lesnických uniforem“ (největší sbírka historických i současných, českých i zahraničních mysliveckých a lesnických uniforem) a „Střední lesnické školství v České republice“ přibližující tradici a současnost lesnického školství u nás.

Co pamatuje strom a lidé zapomněli?

(hlavní část výstavního projektu – do 31. 12. 2012, uvažuje se o prodloužení do r. 2013)

Staletí mysliveckých a lesnických uniforem

(do 26. 2. 2012)

Střední lesnické školství v České republice

(do 26. 2. 2012)

O stromech a lese

(venkovní expozice – do 31. 12. 2012, uvažuje se o prodloužení do r. 2013)

Podrobný časový harmonogram projektu, všechny doprovodné akce a přednášky s tematikou lesnictví a myslivosti pro odbornou i širokou veřejnost najdete na webových stránkách Národního zemědělského muzea – www.nzm.cz

VÝZNAMNÉ VÝSTAVY A VELETRHY

v České republice a na Slovensku v roce 2012

Termín	Město	Název výstavy/veletrhu	Zaměření
15.–17. 2.	Trenčín	STREDOŠKOLÁK	Medzinárodná výstava stredných škôl
28. 2. – 2. 3.	Brno	SALIMA	Mezinárodní potravinářský veletrh
28. 2. – 2. 3.	Brno	MBK	Mezinárodní veletrh mlynářství, pekařství a cukrářství
28. 2. – 2. 3.	Brno	INTECO	Mezinárodní veletrh zařízení pro obchod, hotely a veřejné stravování
28. 2. – 2. 3.	Brno	VINEX	Mezinárodní vinařský veletrh
1.–3. 3.	Lysá nad Labem	LIGNA BOHEMIA	Mezinárodní kontraktační a prodejní výstava strojů, nástrojů, zařízení a materiálů pro dřevozpracující průmysl
1.–3. 3.	Lysá nad Labem	ŘEMESLA	Národní výstava náradí pro zpracování skla, kovů a ostatních materiálů
8.–9. 3.	Bratislava	NÁRODNÉ DNI KARIÉRY	Veľtrh práce pre mladých ľudí
8.–11. 3.	Brno	RYBAŘENÍ	Mezinárodní výstava rybářských potřeb
21.–25. 3.	Lysá nad Labem	ZEMĚDĚLEC	Národní výstava zeleně, mechanizace, pěstitelství, květin, ekologie a zpracování výpěstků
21.–25. 3.	Lysá nad Labem	JARO S KOŇMI	Výstava koní a všeho, co k nim patří
30. 3 – 1. 4.	Nitra	RYBÁRSKY VÍKEND	Kontraktačno-predajná výstava
31. 3.–4. 4.	Brno	TECHAGRO	Mezinárodní veletrh zemědělské techniky
31. 3.–4. 4.	Brno	SILVA REGINA	Mezinárodní lesnický a myslivecký veletrh
31. 3.–4. 4.	Brno	ANIMAL VETEX	Mezinárodní veterinární veletrh
31. 3.–4. 4.	Brno	BIOMASA	Veletrh obnovitelných zdrojů energie v zemědělství a lesnictví
11.–14. 4.	Trenčín	VČELÁŘ	Výstava včelářských potřeb a včelích produktů
11.–14. 4.	Trenčín	ZÁHRADKÁŘ	Veľtrh potreb pre záhradkárov
12.–15. 4.	Lysá nad Labem	NARCIS	Výstava narcisů, tulipánů a dalších jarních cibulovin a zahradnické trhy
19.–21. 4.	Nitra	MLADÝ TVORCA	Predajná výstava výrobkov žiakov stredných odborných škôl a stredísk praktického vyučovania
19.–21. 4.	Nitra	EXPO SCHOLA	Výstava učebných pomôcok
19.–22. 4.	Olomouc	FLORA OLOMOUC	Mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, jarní etapa
24.–27. 4.	Brno	ENVIBRNO	Mezinárodní veletrh techniky pro tvorbu a ochranu životního prostředí
24.–27. 4.	Brno	URBIS INVEST	Mezinárodní veletrh investičních příležitostí, podnikání a rozvoje v regionech
26.–29. 4.	Bratislava	FLÓRA BRATISLAVA	Kontraktačno-predajný medzinárodný veľtrh kvetín a záhradníctva
10.–12. 5.	Trenčín	REGION TOUR EXPO	Výstava cezhraničného cestovného ruchu regiónov SR a ČR
23.–27. 5.	Lysá nad Labem	NATURA VIVA	Významné firmy podnikající v oborech myslivost, rybářství, včelařství a zahrádkářství
14.–17. 6.	Lysá nad Labem	RŮŽOVÁ ZAHRADA	Celostátní výstava růží a letniček, zahradnické trhy
12.–15. 7.	Lysá nad Labem	KVĚTY	Celostátní výstava květin a zahradnické trhy
16. –19. 8.	Olomouc	FLORA OLOMOUC	Mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, letní etapa
23.–26. 8.	Nitra	AGROKOMPLEX	Medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava Národní výstava hospodářských zvířat
1.–2. 9.	Trenčín	KOŇ	Medzinárodná výstava koní

Termín	Město	Název výstavy/veletrhu	Zaměření
30. 8.–4. 9.	České Budějovice	ZEMĚ ŽIVITELKA	Obnova a rozvoj venkova, rostlinná a živočišná výroba, zemědělská technika, potravinářská výroba, lesní a vodní hospodářství, zahradnictví a pěstitelství, služby
30. 8.–4. 9.	České Budějovice	EKOSTYL	Tvorba a ochrana ŽP, ekologické technologie, stavby, bioprodukty, zdravý životní styl
31.8.–1. 9.	Brno	ZELENÝ SVĚT	Zahradnický veletrh
7. 9.	Nitra	KRAJINA JAZYKOV	Medzinárodná prezentačno-predajná jazyková výstava
10.–14. 9.	Brno	MSV	Mezinárodní strojírenský veletrh
21.–23. 9.	Lysá nad Labem	KŮŇ	Výstava koní a všeho, co k nim patří
2.–6. 10.	Nitra	LES	Medzinárodná lesnícka výstava
4.–7. 10.	Lysá nad Labem	ZEMĚDĚLEC	Národní výstava zeleně, mechanizace, pěstitelství, květin, ekologie a zpracování výpěstků
4.–7. 10.	Lysá nad Labem	NÁŠ CHOV	Národní výstava hospodářských a drobných zvířat, potřeb pro chovatele, krmení, technologií pro chov a veterinárních pomůcek
4.–6. 10.	Bratislava	BIOSTYL	Zdravá výživa, ekológia
30. 10.–2. 11.	Brno	GAUDEAMUS	Evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání
11.–14. 10.	Olomouc	FLORA OLMOUC	Mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, podzimní etapa
11.–14. 10.	Olomouc	OLMA	Festival gastronomie a nápojů
8.–10. 11.	České Budějovice	GASTROFEST	Hotely, restaurace, odborné školy, firmy pro gastronomii
15.–16. 11.	Trenčín	JOB FORUM	Medzinárodný veľtrh pracovných príležitostí a vzdelávania
16.–18. 11.	Lysá nad Labem	CHOVATEL	Celostátní výstava drobného zvířectva
21.–23. 11.	České Budějovice	VZDĚLÁNÍ A ŘEMESLO	Prezentace škol, odborného výcviku, nadace, fondy, stipendia, učební pomůcky
1. 12.	České Budějovice	PREZentační výstava středních škol	Nabídka studijních, učebních oborů středních škol

NEOBHOSPODAŘOVANÉ POZEMKY

Prostor pro invazní druhy rostlin, 22. díl

Bytel metlatý pravý (*Kochia scoparia* subsp. *scoparia*)

Rod bytel z čeledi merlíkovitých má 15 až 20 druhů. Většinou rostou v mírném pásu Eurasie a jsou opylovány větrem, jako ostatní druhy čeledi merlíkovitých. Bytel metlatý pochází pravděpodobně z velké oblasti od jihovýchodní Evropy přes jih bývalého SSSR, Střední Asii a Sibiř po Dálný Východ. Území jeho původního rozšíření zabírá Malou Asii, Irán, Pákistán, Indii, Mongolsko, část Číny i Japonsko. Dnes jako zdomácnělý roste v jižní a střední Evropě, severní a jižní Africe, v Severní a Jižní Americe, v Austrálii a na Novém Zélandě. U nás roste především u železnic, na nádražích, na rumištích, skládkách, opuštěných plochách. Méně často se objevuje jako plevel v okopaninách v nejteplejších oblastech státu. Je hojný ve středních Čechách, na jižní Moravě, do vyšších poloh nestoupá. Podle dokladů by u nás měl

být známý od r. 1819. Planá rostlina se příliš nepodobá pěstovanému kompaktnímu světlezelenému tzv. letnímu cypřišku (f. *trichophylla*). Druh je poměrně variabilní a okrasné formy se vracejí k původnímu typu rostliny, pěstování je zdrojem zplněných, expanzivně se chovajících rostlin.

Je to jednoletá bylina až 1,5 m vysoká, větvená, dole dřevnatá. Mladá bývá hustě kadeřavě chlupatá, ale později chlupy ztrácí. Úzce podlouhlé až čárkovité listy mohou být až 6,5 cm dlouhé, jen 2–5 mm široké, ploché, s výraznou střední žilkou. Mají dlouhou špičku a jsou obvykle přisedlé. Drobné nenápadné oboupohlavné květy jsou po 1–2 v paždí listů. Květy mají 5 okvětních lístků, s 5 tyčinkami a 2 bliznami. Okvěti je na okraji brvitě, na cípech s hrbolky. Bytel kvete od července do října. Semena jsou černohnědá, lesklá, asi 2 mm velká. Rostliny se snadno šíří, protože jsou bohatě plodné (na jedné rostlině od 200 po 20 000 semen). Plody zrají v říjnu a semena vypadávají na zem postupně až do jara. Šíří se větrem i vodou, rostlina se může kutálet jako stepní běžec, především však cestují s obilím, olejninami, většinou po železnici. Rostliny se šíří pouze semeny, která nemají klíční odpočinek, proto nezůstávají dlouhodobě v půdní bance semen. Klíčí hromadně, více méně bez ohledů na teplotu. Vycházejí od podzimu (pak klíční rostlinky nepřečkají zimu), další vycházejí na jaře,

nejvíce v dubnu. Vycházejí nejen semena na povrchu půdy, ale i z větší hloubky (do 7 cm).

Patří k tzv. rostlinám C₄, tj. při fotosyntéze vzniká na začátku čtyřuhlíkatá sloučenina (oxalacetát), lépe využívají CO₂ než většina rostlin mírného pásma. K rostlinám C₄ patří častěji rostliny tropů a subtropů.

Bytel již získal rezistenci k mnoha herbicidům (rostlina je rezistentní i současně k několika) a rezistentní typy se šíří podél silnic i železnic. Rezistentní rostliny jsou známy u nás, v USA a Kanadě. Pro omezení dalšího rozšiřování je třeba likvidovat rostliny na zemědělské i nezemědělské půdě. Neobhospodařované plochy např. okolo měst bývají ohniskem jejich šíření. Obvyklou metodou likvidace je kosení, které zamezí tvorbu semen. Na orné půdě jsou účinná agrotechnická opatření, především včasná podmítka. Použití herbicidů je vzhledem k rezistenci některých populací často neúčinné.

V Japonsku jsou semena bytele využívána jako ozdoba jídla, používají se i v čínské medicíně jako prevence metabolických poruch, např. obezity. Také se někde bytel zkrmuje, ve velkých dávkách se však projevuje toxicky. Bytel je akumulární rostlina pro kovové prvky – chrom, olovo, rtuť, selen, zinek, stříbro a uran, proto je zkoušena pro ozdravení půdy.

RNDr. Jana Möllerová, Praha

220 LET OD VZNIKU PRVNÍ ROLNICKÉ ŠKOLY U NÁS II. část

V letošním školním roce je tomu 220 let, co v českých zemích vznikla první rolnická (selská) škola. Založil ji v Trnové u Zbraslavi Jan Nepomuk Ferdinand rytíř ze Schönfeldu (1750–1821).

Kdo byl Jan Nepomuk Ferdinand Schönfeld?

Narodil se roku 1750 v Praze v rodině knihtiskaře. Toto povolání se v historii rodu objevovalo poměrně často, Jan Nepomuk dosáhl v něm mety nejvyšší – stal se ve své době největším českým tiskařem, nakladatelem, knihkupcem i výrobcem papíru. Jeho úspěchy padají na vrub nejen jeho nesporným schopnostem, ale i „bezohledné podnikatelské dravosti“, což samozřejmě nevedlo k jeho obecné oblibě v oboru (Bohatcová M., 1990).

Tempo rozvoje jeho podnikání bylo skutečně mimořádné. Začínal roku 1773 zřízením malé dílny na Starém Městě. Za necelých dvacet let, roku 1790 bylo v celé Praze 13 tiskáren s 59 lisů, z toho Schönfeldova tiskárna měla těchto lisů 18, knihtiskárna normálních škol 6, ostatní po 2–4 lisech. S tím souviselo i jeho postavení v oboru: roku 1774 byl jmenován univerzitním tiskařem, 1784 stavovským tiskařem, 1790 a 1799 tiskařem dvorním.

Knihtisk nebyl zdaleka jedinou činností Schönfelda. Roku 1780 otevřel v Praze knihkupectví, 1782 filiálku ve Vídni

(tiskárnu, knihkupectví, nakladatelství), později expandoval do Lipska. Zajímal se i o starožitnosti. Po otci zdědil rozsáhlou sbírku, kterou po rozšíření o předměty získané ze zrušených klášterů a z nejrůznějších zdrojů jiných, zpřístupnil veřejnosti jako „technologické muzeum řemesel a průmyslu“. (Mezi asi 50 000 položkami bylo např. 18 000 rytin, 3000 dřevotisků, 1 700 výkresů, 4 500 mincí, 300 maleb olejových, 1600 starých knih a rukopisů...) R. 1784 vydražil papírnu, kde zaměstnával až 90 lidí, dále koupil zahradu Růžodol (Rosenthal, dnes Karlín), kterou nechal originálně upravit a provozoval v ní letní restauraci, několik let i divadlo. V další dražbě roku 1794 získal „poptavárnu“ (Frage- und Kundschaftsamt). Věnoval se i obchodu s různým hospodářským a průmyslovým zbožím, postavil továrnu na šaty, prostěradla a pytle. Roku 1787 koupil statek Trnová u Zbraslavi, o tři roky později zřídil semenářský a zelinářský závod, na to od pražského vládkého špitálu koupil zrušený morušový sad (chov bource morušového zaveden v Čechách v 1. polovině 17. století, v jeho době však zájem upadal) atd. atd. Roku 1799 se odstěhoval do Vídně (vzal si s sebou jen své muzeum) a zde také roku 1821 zemřel.

Zemědělství kromě jiného prospěl tím, že založil první rolnickou školu u nás (*viz I. část*), ale také třeba tím, že se u něho do jisté míry „vyučil“ V. M. Kramerius, jehož snahou pak bylo „krajanům, zvláště prostým řemeslníkům, rolníkům, nemajícím příležitosti ku vzdělání, otevřít bránu k uměním a vědomostem, ku vzdělání rozumu, k ušlechťení srdce a tím pomáhati k jejich pravé blaženosti a spokojenosti“. (Ottův slovník naučný, XV, 1900, s. 63–65).

Schönfeldova škola zaujala největšího soudobého reformátora zemědělství

Založení školy byl nepochybně pozoruhodný počín! Neušel pozornosti takové osobnosti, jakou byl **Albrecht Daniel Thaer** (1752–1828). Ve svém spisu z roku 1802 mimo jiné píše: „Mezi všemi prostředky, jimiž hospodářství teoreticky a prakticky dalo by se povznést k vysokému stupni dokonalosti, není žádný, který by byl účinku patrnějšího, než věnování určitého statku nebo panství k pokusům a vyučování. V malých rozměrech takový pokus podnikl záslužný pán von Schönfeld v Trnové v Čechách.“

Tato byt' stručná poznámka byla pocta! A. D. Thaer byl pokládán za největšího reformátora hospodářského nové

doby a také za zakladatele odborného zemědělského školství v Německu. Původně úspěšný lékař (od roku 1796 dvorní lékař anglického krále, současně vévody hannoverského), začínal květinářstvím a zelinářstvím na zahradě za svým městským domem. Do okruhu svých zájmů záhy přibral ovocnářství a posléze celé zemědělství. V roce 1784 byl pozván do výboru zemědělské společnosti ve svém rodišti Celle. Dva roky na to si zakoupil na předměstí menší usedlost, kterou během 18 let významně zdokonalil a rozšířil (kolem 34 ha polí a luk). Vedle medicíny intenzivně studoval odbornou zemědělskou literaturu a se zaujetím experimentoval na svém hospodářství. Roku 1804 zanechal lékařské praxe, převzal rytířský statek o výměře 260 ha zemědělské půdy v Möglinu u Berlína a až do smrti na něm hospodařil. „Ze zemědělství, až dosud domény praktiků, učinil předmět vědeckého bádání.“ (V. Brdlík, 1912). V roce 1806 zřídil na tomto statku také školu, které roku 1819 byl udělen titul královské akademické učiliště hospodářství. V letech 1810 až 1819 působil jako profesor hospodářství na universitě v Berlíně.

Ing. Josef Rozman, CSc.
Moravská Třebová

JAK ZNOVU PĚSTOVAT CHŘEST, ANEB DUCHOVNÍ KRIZE ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ III. část

V průběhu 20. století můžeme sledovat čtyři zásadní transformace, které zcela změnily charakter českého zemědělství. Druhým předělem – po pozemkové reformě – se stal odsun českých Němců.

Předěl č. 2 – odsun českých Němců a další poválečné změny

Krátké období omezené poválečné demokracie, od osvobození v květnu 1945 do února 1948, přineslo další zásadní proměnu českého venkova: odsun či vyhnání českých Němců. Stejně jako pozemková reforma měla „napravit křivdy“ Bílé hory, byl odsun třetiny českého obyvatelstva za hranice „odplatou“ za rozbití první Československé republiky a útlak během protektorátu. Konec konců měl být i „konečným řešením“ (od konce 19. století) dlouhodobě problematického soužití dvou etnik na českém území. V tomto smyslu naplnil svůj účel, byť se z něj mohla radovat jenom vítězná strana, jeho celkový sociální dopad – nehledě na eticky velice problematické uplatňování principu kolektivní viny a tragické excesy, které odsun provázely – však už byl problematictější.

Vysídlení v řadě případů kompaktně jazykově německého území (k jeho etnické homogenizaci ovšem přispěl už německý zábor v letech 1938–45, který z mnoha pohraničních oblastí zase vyhnal tamní Čechy) vedlo k zásadnímu narušení sídelní struktury, o sociálních vazbách nemluvě, a k masivnímu propadu výkonnosti zemědělství, po poválečném

strádání beztak nedostatečné. Většina vysídlených oblastí, především venkovských, již nikdy nebyla zcela obnovena, protože i když do nich proudili novoosídlenci z vnitrozemí a čeští reemigranti především z východní a jihovýchodní Evropy, úbytek obyvatel nestačili nahradit ani početně, ani kvalitativně.

I pokud nebudeme brát do úvahy první vlnu „zlatokopů“, kteří šli do pohraničí prostě jen krást, novoosídlenci z vnitrozemí často přicházeli bez jakýchkoli znalostí rolnictví, vedení jen vzpomínkami na bídu válečných let, nebo bez schopností a vědomostí nutných k organizaci práce, protože doposavad byli jen zaměstnanci někoho jiného. Naproti tomu reemigranti sice byli uvyklí tvrdé rolnické práci a vedení hospodářství v zemích, které opustili, jenže obojí už několik generací provozovali v úplně jiných klimatických a sociálních podmínkách, takže těm českým a moravským museli teprve uvyknout a „přijít na kloub“. Různé skupiny novoosídlenců se navíc jen obtížně sžívaly s novým prostředím a se sebou vzájemně, o narušené infrastruktuře a zlikvidovaných vazbách mezi lidmi i jejich půdou ani nemluvě. Jak by to mohlo být jinak, když mnozí jako svůj první úkol chápali omítání hrázdných a roubených chalup, jen aby nevypadaly „německy“?! – ty neobydlené pak zničily buldozery nebo zub času.

Odsun českých Němců a překotné dosídlování pohraničí nadto nevyvolaly krizi zemědělství jen tam. Postižené bylo i vnitrozemí, třebaže v menší míře, protože z něj odcházeli pracovníci v zemědělství, kteří se v pohraničí mohli domoci vlastní půdy, a ve vnitrozemí pak chyběly jejich pracovní síly. Celkovým výsledkem proto byl katastrofální propad, který by se podařilo podstatněji kompenzovat až během řady let – k tomu už ovšem nemohlo dojít.

Byla-li Republikánská strana nejdůležitější politickou silou, která usměrňovala prvorepublikovou pozemkovou reformu, její zákaz nebyl ani z tohoto hlediska náhodný, protože provádění dosídlování pohraničí se chopila nová mocná politická síla – KSČ. Mezi oběma politikami však byly zásadní rozdíly, zdaleka nejen ideového rázu. Rozsah přerozdělování půdy byl podobný, možná dokonce větší v případě pozemkové reformy, jenže k němu docházelo v alespoň relativně dlouhém časovém horizontu, plánovitě a s kompenzacemi, a navíc se všude týkal jen části půdy. Naproti tomu odsun Němců vylišnil české pohraničí během krátké doby, což bylo potřeba co nejrychleji alespoň zčásti kompenzovat, a novým vlastníkům musela být předána prakticky všechna půda. I ti Němci, kteří nebyli odsunuti, totiž přišli o svá vlastnická práva.

To ale nebylo všechno: komunisté byli mnohem větší pragmatičtější než agrárníci a šlo jim především o vlastní moc. Využili dosídlování pohraničí k tomu, aby získali hlasy ve volbách, což se jim podařilo, a novým vlastníkům – z nichž velká část získala půdu a domy úplně zadarmo a další za neadekvátně nízké ceny – slíbili všestrannou podporu. Na tu však už nikdy nedošlo, protože brzy poté, co se chopili moci, donutili většinu rolníků (i v nově osídlených oblastech) ke vstupu do JZD a některé dokonce perzekvovali jako tzv. kulaky. Ve prospěch JZD byla likvidována i starší družstva, kampeličky a různé podpůrné podniky a fondy převzal stát, některé z nich zrušil bez náhrady a jiné ztratily smysl kvůli měnové reformě. Velké přerozdělování majetku, na kterém měli zpočátku trvat jen čeští Němci, tak

skončilo ještě větší krádeží a samozřejmě zásadním rozrušením jakýchkoli hodnotových a symbolických pout.

Je ovšem třeba připomenout, že v poválečném třiletí komunisté nebyli jedinou politickou silou a byť z velké míry udávali společenský vývoj, ostatní politické strany jim alespoň v některých ohledech úspěšně sekundovaly. Odsun českých Němců přijala za svůj celá politická reprezentace a našel schválení u velké většiny národa, aniž se kdo ptal na jeho negativní důsledky, a totéž často platilo i o celkovém národně-socialistickém politickém kurzu. Meziválečný liberalismus se vyčerpal a nikdo o něj nestál.

Většina společnosti, nejen v obnoveném Československu, toužila po novém sociálním uspořádání, které by kladlo mnohem větší důraz na sociální solidaritu a pomoc a které by zabránilo nejen nové světové válce, ale i opakování velké hospodářské krize. Nehledě na existující cenzuru (včetně autocenzury), jež třeba o Sovětském svazu nedovolovala než psát v růžových barvách, bylo jen málo publicistů a ještě méně politiků, kteří nesdíleli nadšení pro socializaci a zvyšování role státu a na druhou stranu nevolali po omezování kapitalistické volné soutěže. Ani tentokrát ostatně demokratické principy nestály na prvním místě a politický život v letech 1945–48 byl v Československu jenom částečně demokratický, omezený jak objektivními faktory poválečné obnovy, tak politickou vůlí povolených stran. Ty se lišily jen v názoru na to, jak daleko v národním a socializačním programu zajít.

Cesta k „vítěznému únoru“ byla otevřena dávno před tím, než skutečně nastal – paradoxně až v situaci, kdy se přízeň veřejnosti od KSČ začala spíše odtahovat a kdy podle názoru sovětských „patronů“ byl nejvyšší čas, aby Československo zůstalo udrženo v sovětské sféře vlivu.

doc. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, PhD.
Sociologický ústav AV ČR Praha

Pokračování v příštím čísle

STOPAMI VÝVOJE TECHNICKÉ VZDĚLANOSTI U NÁS

Technika se stává součástí vzdělávacích programů ostatních škol, VI. část

Rozvoj techniky nemohl dlouho zůstat bez odezvy v celé oblasti školního vzdělávání.

Mezi těmi, kteří potřebu zásadních obsahových i metodických změn prosazovali, byl Jan Amos Komenský (1592–1670). Pozvolna se mění obsahová náplň škol stávajících, vznikají školy nové, specializované...

Školy reálné a reálná gymnázia

K těm novým patří mimo jiné takzvané školy reálné (u nás v počátcích zvané také věcnice) jako alternativy k existujícím školám klasickým. S prvními nesmělými pokusy se setkáváme v 17. století. V habsburské monarchii první reálka vznikla v roce 1770, a to ve Vídni pod názvem Erste Handels-Realschule (Realhan-

dlungsakademie). Za cíl si kladla poskytnout „mladým lidem, kteří chtějí věnovati se obchodu, důkladnou znalost všeho toho, co liší dovedného obchodníka od pouhého kramáře“.

Druhé místo patří Rakovníku. Utajený dobrodinec (po jeho smrti se ukázalo, že jde o pražského arcibiskupa Václava Leopolda rytíře Chlumčanského, 1749–1830) roku 1816 složil 140 000 zlatých vídeňské měny – původně na zřízení gymnázia v Liberci. Vláda ale na podnět dvorské studijní komise nebyla nakloněna založení nového gymnázia v Čechách – zvažovala rozvoj škol reálných. Neznámý lidumil změnil svůj záměr a určil prostředky na založení škol reálných – v Rakovníku a v Liberci.

Dané podmínky byly rychle splněny, vyučování v první třídě rakovnické reálky. Začalo v provizorních podmínkách roku 1833, v roce následujícím již v nové školní budově.

Dnes Gymnázium Zikmunda Wintra, Rakovník

Ve školním roce 1839/40 následovala tohoto příkladu také reálka liberecká.

V roce 1848 byly v Čechách tři reálky: rakovnická, liberecká a pražská stavovská spojená s polytechnikou. Historie vzniku té poslední, která byla otevřena těsně po rakovnické, dává nahlédnout, jak obtížně se někdy dobrý záměr realizoval, šel-li úřední cestou.

Profesor Gerstner již v listopadu 1811 podal prostřednictvím zemského výboru císařské vládě ve Vídni návrh na zřízení reálné školy. Po deseti letech, 26. listopadu 1821, zemský sněm návrh schválil, neměl námitky proti učební osnově ani ostatním dokumentům. Po dalších pěti letech – 22. července 1826 – přidal kladné stanovisko nejvyšší školský orgán, přičemž nechal na vůli mezi dvěma alternativami: buď rozšířit technický ústav o průpravné třídy, nebo zřídit reálnou školu. V roce následujícím, 17. prosince 1827, rozhodnuto zřídit reálnou školu se čtyřmi novými profesory a přičlenit ji k technickému ústavu. Toto sněmovní rozhodnutí muselo ovšem čekat na definitivní nejvyšší rozhodnutí. To přišlo po dalších pěti letech.

Poté, po více jak dvaceti letech, už realizace byla relativně rychlá – první ročník zahájen ve studijním roce 1833–34.

Počínaje rokem 1867 byly reálky zakládány v podobě sedmitřídních středních škol, přičemž první čtyři třídy představovaly stupeň nižší, zbývající tři stupeň vyšší. Místo klasických jazyků se zde vyučovaly jazyky živé – vesměs němčina a francouzština.

Vznik reálných škol následně vyvolal po čase také vznik takzvaných reálných gymnázií, která představovala kompromis mezi gymnáziem humanitním a školou reálnou. U nás první takovýto ústav byl zřízen jako ústav soukromý obecním nákladem v roce 1860 v Táboře. Jeho prvním ředitelem byl Václav Křížek (1833–1881), osobnost známá nejen pedagogům.

„Jednota ku povzbuzení průmyslu v Čechách“

Z iniciativy nejvyššího českého purkrabího Karla Chotka (1783–1868) vzniká v Praze nejstarší sdružení celé monarchie zaměřené na podporu

průmyslu. Stanovy byly schváleny v roce 1829, oficiálně byla „Jednota“ ustavena 1. března 1833.

*Hrabě Karel Chotek, poslední nejvyšší purkrabí pražský.
(Dle podobizny kreslí J. Schöner.)*

Mezi 183 zakládajícími členy byli průmyslníci a obchodníci, převážně z řad osvětlené šlechty. Po změně stanov v roce 1843 se seznam členů rozšířil o přední profesory univerzity a techniky, o představitele měšťanské inteligence i o řadu významných činitelů veřejného života (F. Braunera, K. H. Borovského, F. Palackého, F. L. Riegra, A. P. Trojana atd.). Jednota se záhy stala prestižní organizací, vedle Vlastenecko-hospodářské společnosti jediným poradním sborem v otázkách národohospodářského zvelebení Čech. Politické události roku 1848, následný Bachův režim a nakonec i vznik obchodních a živnostenských komor její činnosti příliš neprospívaly.

Nicméně rozvoj technické vzdělanosti patřil k stěžejním úkolům Jednoty od samého začátku. Původní tereziánské kurzy „pro učeníky a řemeslníky“, stejně jako Kindermanovy „industriální školy“, byly jen krátkodobými pokusy, které tzv. politickým zřízením škol (Schulkodexem) z roku 1805 vzaly za své. Nedělní opakovací hodiny, jejichž návštěva byla úředně povinná od r. 1753 do r. 1870, taktéž technické vzdělanosti mnoho nepřinášely.

S vědomím těchto skutečností Jednota zahájila rozsáhlou osvětovou činnost, organizovala přednášky, odborné kurzy, v roce 1835 zřídila technologickou a národohospodářskou knihovnu, podporovala vydávání odborné literatury knižní i časopisecké.

Ing. Josef Rozman, CSc.
Moravská Třebová

PRVNÍ „PLECHOVÁ“ KONZERVA otevřela jídlu nové obzory

Uplynulo už přes 200 let od vynálezu Nicolase Apperta – appertizace čili tepelné sterilizace potravin uzavřených v neprodyšných obalech.

Dlouhá staletí – první záznamy pocházejí ze starého Egypta a Řecka – se potraviny rostlinného i živočišného původu na delší čas uchovávaly pomocí nasolování, uzení nad doutnajícím dřevem, máčení v alkoholu či octu, kvašení, vysoušení, mražení přírodním ledem a sněhem, pomocí přísad různých koření, varu nebo jiných metod. Žádná z nich ale poživatiny nezachovala dlouhodobě čerstvá.

Jak to v historii lidstva často bývá, také popud k objevu nového a dokonalejšího způsobu, jak uchovat jídlo delší dobu čerstvé, vyšel z armády. Tehdy generál dělostřelectva, pozdější císař Napoleon Bonaparte, vypsal v roce 1795 soutěž na zajištění zásob pro své muže v poli a pro válečné námořnictvo, spojenou s vysokou finanční odměnou tomu, kdo to dokáže. Až v květnu 1809 se to povedlo francouzskému kuchaři a vynálezci **Nicolasi Appertovi**, který vyvinul metodu konzervace potravin na základě kombinace jejich uskladnění v hermeticky uzavřené skleněné nebo porcelánové nádobě a tepelné sterilizace. Naložil do sklenic vývar, maso, fazole a hrášek a přístupu vzduchu zabránil pomocí vrstev korku nařezaného tak, aby jeho póry ležely vodorovně. Podle Apperta se proces nazývá appertizace čili tepelná sterilizace potravin uzavřených v neprodyšných obalech. Ačkoliv s nástupem chladniček, syntetických obalových materiálů a chemických konzervačních postupů sice konzerva postupně ztratila své výjimečné postavení, ve své době otevřela jídlu nové obzory.

Revoluční objev si rychle razil cestu světem. Především technologické problémy s konzervováním ve sklenicích vedly před 200 lety k dalšímu vynálezu – ke konzervám vyrobeným z plechu, které se ukázaly být lepší než konzerva skleněná. Klasickou „plechovou“ konzervu v roce 1810 vymyslel a ihned patentoval Francouz **Petr (Pierre) Durand**, který žil trvale jako obchodník a podnikatel v Anglii. Králi Jiřímu III. předložil k posouzení místo sklenice pocínovanou železnou konzervu. Ukázalo se to jako dobrá volba. Plech byl odolnější vůči nárazu a mechanickému poškození, snáze se s ním pracovalo při výrobě a přitom šlo plechové obaly utěsnit stejně dobře (ne-li lépe) jako nádoby skleněné. Svůj objev prodal Durand britskému královskému námořnictvu, které jej začalo široce využívat, neboť výhody plechových konzerv před sklenicemi byly značné. Bez zajímavosti není ani skutečnost, že první plechovky obsahovaly olovo, což zprvu vedlo k častým otravám a nemocem. Teprve později začal být jako obalový materiál zásadně využíván ocelový plech potažený zdravotně nezávadným cínem nebo jeho slitinami a následně pak byl použit hliník. Durand ovšem sám konzervy nevyráběl. Tohoto úkolu se v roce 1812 ujali **John Hall** a **Bryan Donkin**, kteří vybudovali první průmyslový podnik produkující konzervy s jídlem. Plnili je otvorem ve víčku, který okamžitě zaletovali. Připomeňme ještě, že se dostupné časové údaje z historie konzervování poněkud liší, použijeme-li podklady francouzské nebo britské provenience.

Již v roce 1830 se konzervované potraviny začaly objevovat v anglických obchodech se smíšeným zbožím. Nápad nalepit na plechovku barevnou etiketu s údaji o jejím obsahu vzešel od americké firmy Reckhow

Nicolas Appert

and Larne z New Yorku a byl realizován v roce 1860. Díky portrétům Cambellových instantních polévek v plechovce od slavného pop-artového umělce Andyho Warhola získaly konzervy navíc i nesmrtelnost.

Kromě Apperta zasáhl do vývoje konzervování slavný francouzský vědec **Louis Pasteur**, který přinesl hlubší poznatky o příčinách kažení potravin působením mikroorganismů a postupy tepelné konzervace ještě dále zdokonalil. V roce 1859 sestavil francouzský domácí kutil **Ferdinand Carré** chladicí stroj, který držel „v zimním spánku“ mikroorganismy v různých potravinách pomocí čpavku. Dalším milníkem v historii dlouhodobého přechovávání potravin byla léta 1875–1876, kdy německý fyzik a inženýr **Karl Paul Gottfried von Linde** zkonstruoval čpavkový chladicí stroj s kompresorem, takže mohla začít éra praktického skladování potravin v ledničkách a mrazících boxech, trvající dodnes.

České hospodyňky informoval o konzervování a strojním chlazení potravin již v roce 1863 ve svých přednáškách a článcích vlastenec a zapálený bojovník za pokrok **Vojtěch Náprstek**. Do jednotlivých domácností se však chladničky dostaly poprvé až v roce 1913, a to v Chicagu.

(tes)

OBSAH

Budoucnost odborného školství.....	1
Budoucnost lesnického školství	2
„Nie si sám“ – zdravie v školách 2011	3
Transfer vedomostí z resortního výzkumu do praxe	3
Informační servis – zastoupení Evropské komise.....	4
Európsky deň pre absolventov v Nitre	6
10. ročník soutěže žáků Tesař 2012.....	7
Zrušení dotací v celé EU bych jedině zatleskal.....	7
Co pamatuje strom a lidé zapomněli?	8
Významné výstavy a veletrhy	9
Neobhospodařované pozemky	10
220 let od vzniku první rolnické školy u nás.....	11
Jak znovu pěstovat chřest.....	12
Stopami vývoje technické vzdělanosti u nás	13
První „plechová“ konzerva.....	15

REDAKČNÍ RADA

Mgr. Tatiana Belová, SPPK Bratislava
PaedDr. Mária Benedikovičová, MP SR Bratislava
Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava
Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie Humpolec
Ing. Mária Debrecéniová, Ph.D., Agroinštitút Nitra
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR Praha
Ing. Petr Hienl, ÚZEI Praha
PhDr. Aleš Hradečný, Praha
Ing. Zorka Husová, Národní ústav pro vzdělávání Praha
Ing. Marcela Chrenková, SPU Nitra
Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra
Ing. Emil Kříž, Ph.D., IVP ČZU Praha
doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc., ICV MENDELU Brno
Ing. Mária Múdra, ZŠP Rakovice
Ing. Helena Psotová, Úrad NSK Nitra
PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D., UKF Nitra
Ing. Václav Stránský, MZe ČR Praha

K ilustraci na obálce: „Plenidlo má buďto 5, 7 nebo 9 radliček, podobajících se na konci radlici obecného prohlubníka... Všechny radličky musí být rozpoloženy, aby jedouce zemí, stejné pruhy probíraly... Plenidla podtrhují mělce ornici a vyvracují z lehounka zůnu, vytrhující ji zhloubky na povrch. Tím musí větší část její zahynouti, any na povětří kořínky brzo osýchají. Není-li však půda náležitě suchá, alebrž silně navlažená, tu často plevel, místo co by měl býti vyplněn, ještě lépe se sesiluje a bujní.“ (Lambl, J. B.: Nauka o vzdělávání země a nářadí orebném. Praha, 1863)

Samojízdný postřikovač Pantera (barevná kresba). Samojízdný postřikovač Pantera (barevná kresba).

Kresby Jiřího Buchty

CONTENTS

The future of vocational education. Part II.....	1
The future of forestry education – education and training in managerial strategy.....	2
„You are not alone“ – health in schools in 2011 A developmental project financed by the Ministry of Education of the Slovak Republic.....	3
Transfer of knowledge from departmental research to the practice Professional seminar for teachers in secondary agricultural schools.....	3
Information service Representation of the European Commission	4
European day for graduate students in Nitra Helping young people to find a job abroad	6
I would applaud the abolition of agricultural subsidies across the EU Periodic editorial from the Agricultural Chamber of the CR.....	7
Carpentry skills competition for apprentices in carpentry.....	7
What does a tree remember and people have forgotten? An exhibition in the National Museum of Agriculture in Prague	8
Important exhibitions and fairs in the Czech Republic and Slovakia	9
Unfarmed lands – a space for invasive plant species	10
Celebrating 220 years of the establishment of the first agricultural school in the Czech Republic. Part II.....	11
How to grow asparagus again alias the spiritual crisis of Czech agriculture. Part III.	12
Tracking the development of technical education in the Czech Republic. Part VI.	13
The first tin can has opened new horizons in food industry Celebrating 200 years from the invention of Nicolas Appert.....	15

AGROKOMPLEX Nitra

ZEMĚ ŽIVITELKA České Budějovice

VZDĚLÁVÁNÍ A ŘEMESLA České Budějovice

Agroinštitút Nitra
štátny podnik

Časopis vydávají

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 75, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZEI, Mánesova 75, 120 56 Praha 2
tel.: 222 000 439, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz
Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agoinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel.: 037/7721802, 107, fax: 037/7721742, e-mail: horvathova@agroinstitut.sk
Redaktorka: Ing. Zuzana Horváthová

www.agronavigator.cz

Časopis vychází 10× ročně (září – červen), cena výtisku je 20 Kč, roční předplatné 200 Kč
Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZEI Praha

47816 ISSN 0044-3875 (Print), ISSN 1803-8271 (Online)

